

Podpora publikační činnosti na univerzitách diskuzní sekce – otázky a odpovědi

Publikování ve smyslu zveřejnění, zviditelnění výstupů především vědecké ale i pedagogické činnosti

Vědecko-výzkumný cyklus

- Příprava výzkumného projektu – odborná rešerše, podmínky projektu, požadované výstupy a způsob jejich zpracování a prezentace, legislativa
- Vlastní výzkum – aktualizace odborných informací, příprava publikace, dalších výstupů (užitných vzorů, patentů)
- Ukončení – vyhodnocení výsledků, publikování výstupů projektu, management publikací, citační ohlasy, hodnocení publikačního výstupu

Účast studentů v projektech – výuka

1.

Vědecké publikace – nejčastější forma vědeckých výstupů

Jakou roli hraje univerzitní knihovna v publikačním procesu školy?

podpora publikačních výstupů (znalostní, procesní, vydavatelská), analytické nástroje pro hodnocení vědeckých výstupů, management publikačních výstupů

Jaký je vliv otevřené vědy a vliv otevřeného přístupu k vědeckým publikovaným výsledkům?

dostupnost, sdílení, okamžitá návaznost, ale i plagiátorství, zneužití výsledků výzkumu

Jaká jsou specifika jednotlivých typů vědeckých publikací?

recenzní řízení, publikační standardy, metadata – e-publikování rozdílů stírá

2.

Vědecké publikace – nejčastější forma vědeckých výstupů

Jaké změny přineslo e-publikování pro čtenáře – akademiky a studenty?

rychlost, dostupnost, možnost sdílení, možnost / požadavek OA

Jaké změny přineslo e-publikování pro autora?

otevřené licence, možnost sdílení online, riziko plagiování

Jaké změny přineslo e-publikování pro vydavatele / nakladatele?

náklady, distribuce, licence, ochrana, technologie

Jaké změny přineslo e-publikování pro knihovnu?

licence, technologie, akviziční metody, vyhledávací nástroje

3.

Znalosti a kompetence univerzitní knihovny v nových modelech publikování vědeckých výstupů

Co knihovna může nabídnout vědcům v publikačním procesu? Co publikující vědci od knihovny očekávají?

průzkumy uživatelských potřeb, zpětná vazba
zdroje, rešerše, aktuální informace k OA, autorskoprávní problematice, licencím (CC)

Jak se univerzitní knihovny staví k trendu propojování knihovnicko-informačních procesů s procesy publikování – metadata, standardy, identifikátory?

DOI, ORCID, publikační platformy, správa obsahu repozitáře

4.

Role univerzitní knihovny v oblasti informační a publikační podpory studia a vědeckého výzkumu

Jakým způsobem může knihovna zkvalitnit a zjednodušit uživatelské rozhraní i vnitřní procesy, sdílení a šíření vědeckých výstupů?

přehledná nabídka služeb a nástrojů pro různé cílové skupiny uživatelů
e-brary, EBSCO – úzká spolupráce knihovny a univerzitního vydavatele

Do jaké míry je ovlivněno rozhodování knihovny o nákupu EIZ publikačními aktivitami dané akademické obce?

podíl autorů univerzity, akviziční modely - PDA

KOMENTÁŘE:

Okruh požadavku otevřeného přístupu (OA):

- do popředí se dostává požadavek **vědecké a publikační etiky**
- etický kodex vědce
- autorská etika
- etika na straně publikujícího subjektu – recenzní řízení, publikování
- neochota autorů samotných k otevřenému publikování

- validita **peer-review**, otevřené recenzní řízení, publikování recenzí, postrecenzní řízení

- informovanost o požadavcích projektů, autorském právu, **licencích** otevřeného publikování
- spolupráce s VaV, vlastní aktivity

- autorské poplatky – v některých případech příspěvek instituce nebo její součásti pro publikující akademiky x akademici sami OA nepreferují, z různých důvodů jej odmítají a fondy nejsou plně čerpány

- otázka zaměstnaneckého díla, oprávnění autora podepsat licenční ujednání s vydavatelem

Publikování výstupů ve smyslu vydavatelských aktivit:

- e-publikování nastoluje nutnost velmi úzké spolupráce univerzitní knihovny, IT a univerzitního vydavatelství, současně se jeví jako nutnost rozšiřovat IT znalosti zaměstnanců knihovny i vydavatelství

- může knihovna zajistit celý proces publikování vědeckých výstupů v celé škále oborů?

- příspěvek knihovny – kontakty na odborníky (doporučení recenzentů, oponentů), kontakty na agregátory a distributory publikačních výstupů,
- znalost a správa PID – DOI, ORCID – a metadat
- administrace redakčních systému pro publikování různých výstupů – výukových materiálů, závěrečných prací, recenzovaných časopisů, monografií
- správa institucionálního repozitáře – v některých případech interní směrnice univerzity ukládá povinnost ukládat = publikovat výstupy v repozitáři
- otázka zaměstnaneckého díla

Komunikace mezi univerzitní knihovnou a cílovými skupinami uživatelů

- aktualizace služeb podle požadavků akademiků – intenzivní komunikace je nezbytná
- v aktuálním nastavení často podle všeho nedostatečná
- průzkumy uživatelských potřeb, které nepředstavují pro uživatele zátěž – výzkumné aktivity knihoven
- motivace uživatelů ke spolupráce – musejí být přesvědčeni / přesvědčování o efektivitě spolupráce
- spolupráce s dalšími součástmi univerzity – odbor VaV, Centry pro transfer technologií

Zapsala: Iva Adlerová, 8. 11. 2016